

MIRŐS LOBOGÓ

Az RKP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

Miként valósulnak meg

A Román Kommunista Párt Központi Bizottságának 1966. június 27. —28-i plenáris ülésén tartott beszédében Nicolae Ceaușescu elvtárs hangsúlyozta, hogy öt éves tervünk egyik célkitűzése a gazdasági hatékonyság növelésének biztosítása. Ehhez járul hozzá a kiegészítési hitelek minél nagyobb arányú felhasználása is.

Városunk iparvállalatai az 1966-os esztendő tizenegy hónapjára 198 munkát irányoztak elő. Sajnos, időközben 52 munkalatról lemondtak. A lemondások zömét a könnyűipari vállalatokban találjuk. Hasonlóképpen a helyiipari vállalatok tizenegy, a mezőgazdasági nagyvállalatok (állami gazdaságok)

be, de időközben kettőt visszavontak. S a megmaradt kettőből csak egyet valósítottak meg. Ez ellentétben a Vagongyárban 19 nagyszabású munkalaton felül még negyvet végeztek el. S ezek gazdasági hatékonysága is elérte a kívánt szintet. Hasonlóképpen a Fierarul gyárban, a Victoria óragyárban, a Libertatea-ban és a Teba textilgyárban is elvégezték a tervezett munkákat. Ezzel ellentétben a December 30. gyárban a tervezett 7 munkalattól mindössze háromat valósítottak meg. S itt szeretnénk egy másik érdekesebb jelenséget is megemlíteni. A Cukorgyárban három kiegészítési munkalattal tervezték, melyek aztán felszaporodtak évközben tizenkettőre. Meg is valósították ezeket, gazdasági hatékonyságuk azonban igen alacsony szintre ért el. Ez azt jelenti, hogy ebben a gyárban nem tanulmányozták elmélyülten az illető munkálatokkal kapcsolatos műszaki kérdéseket, pedig nagy szükség lett volna erre, mivel 11 hónap után sem tudták a tervezett önköltségi árcsökkenést beilleszteni. Tehát túllépték a megengedett arányt e téren, ami azt jelenti, hogy újabb és nagyobb összegek megtakarítására volna szükség.

Nem fordítottak kellő figyelmet a kiegészítési munkálatokra a Refacerea konzervgyárban sem. Az előirányzott három munkalattal közül egyet sem valósítottak meg. Bár itt is nagy szükség van a megtakarítások növelésére. Ami pedig a kereskedelmi egységeket illeti, szintén több gondot kell az említett munkálatok elvégzésére törekedni.

Nem lennének azonban elég tárgyilagosak, ha azt állítanák, hogy a kiegészítések terén mutatkozó hátralekötés kizárólag csak szubjektív okokra tulajdonítható. Vállalatunk műszaki-üzemeltetési vezetőinek ugyancsak nagy nehézségeket kellett leküzdeniük, egyrészt az anyagbeszerzés terén, másrészt az építkezési és közművesítési munkálatok teljesítése körül, mivel azok rendszerint más vállalatoktól függenek. Meggyőződésünk azonban, hogy a nehézségeket le kell és le lehet győzni, ha állandóan figyelemmel kísérjük a munkálatok sorát és idejében hathatós intézkedéseket teszünk és nem késlekedünk, amikor akadályokat kell levezőnünk.

Végül is szükségesnek tartjuk különösképpen hangsúlyozni, hogy a kiegészítések lehetőségei városunkban nincsenek kellőképpen kihasználva, ha figyelembe vesszük, hogy 11 hónap után a munkálatok, az eredetileg tervbe vett 20 millió lej helyett, mindössze 14 262 000 lej értékben valósultak meg.

Eppen ezért minden vállalatban a pártszervezetek irányításával, a mérnökök és technikusok fontos kötelessége konkrét javaslatokkal támogatni ezen a téren is a vállalat vezetőjét. Csakis így érhetjük el az elkövetkező esztendőben, hogy a tervbe vett kiegészítések megvalósításával nagyobb eredményeket érjünk el a munka könnyítése, a termelékenység növelése és az önköltség csökkentése terén.

Kronberger Lajos,
a Nemzeti Bank aradi fiókjának igazgatója

a tervbe vett kiszárazítási munkálatok?

trószój) 8, a kereskedelmi szervezetek szintén 8 munkalatról mondtak le. Ebből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a kiegészítési munkálatok tervezését ezekben a vállalatokban nem készítették el különös gonddal.

A kiegészítések terén elért eredmények azonban azt mutatják, hogy nagy általánosságban nem állunk rosszul. A megmaradt 146 munkalattól 137-et megvalósítottunk, melyeknek előállítására 12 541 000 lej. Gazdasági hatékonyságuk egy esztendő alatt 7 203 000 lej. Rentábilis volt tehát a munkálatok megvalósítása, hiszen az amortizációs időszak három esztendő. A mi esetünkben tehát az amortizációnak több, mint a felét valósított meg egy esztendő alatt, ami komoly megtakarításokhoz vezet majd, igazolva, hogy a kiegészítésekben mily tekintélyes gazdasági erő rejlik.

Rá kell mutatnunk azonban arra is, hogy egyes vállalatok vezetőségei nem értékelik kellőképpen e nagy gazdasági lehetőségeket, mert ebben az esetben a tervezett munkálatokat idejében elvégezték volna. Összefoglalva, városunkban a megszárazított öszeznek csak mintegy 70 százalékát vették igénybe vállalatok. A Szerszámgépgyárban például eredetileg 4 kiegészítési munkalattal vettek terv-

A pártkabinet közli

Hétfőn, december 12-én délután 5 órakor a marxista-leninista esti egyetem alábbi szakainak hallgatói jelennek meg a pártkabinetben:

- Történelem I–II. év.
- A politikai gazdaságtan III. év.
- Pártépítés II. év.

Az Ajándékok Hónapjában vagyunk. Ezt hirdeti az óriási világító transzparens is az Aradul univerzális áruház homlokzatán. Naponta sokezer ember fordul meg e nagy áruházban s boldogan, csillogó szemmel válogat a gyönyörű és jó árú között. E hónapban mindenki örömet akar szerezni szeretneinek.

Törvényerejű rendelet

A gyermekes családok támogatása és a születések ösztönzése céljából az államunk által fogantatott törvényhozási intézkedések keretében az Államtanács törvényerejű rendelete értelmében folyósítják az 1000 lejes pótlékot azoknak az anyáknak, akik 1967. január 1. után szültek harmadik és következő gyermekeiket.

Az adómentes pótlékot a gyermekek születési anyakönyvi kivonat alapján nyújtják, függetlenül attól, hogy az anya alkalmazott-e vagy sem, függetlenül az anyáról a család jövedelméről és az anyáról a családi állapotáról. A pótlékra jogosultság megállapításánál figyelembe veszik az előző születések, függetlenül attól, hogy ezek mikor történtek, még akkor is, ha azt a gyermeket, akinek születéséért a pótlékért folyamatodik, vagy az előzőleg született gyermeket már nem az anya tartja el, illetve azok már nincsenek életben.

Ikké születe esetében a pótlékjogosultság kiszámításánál 1000–1000 lejt folyósítanak minden gyermekért.

A pótlék folyósításáért az anyáknak jelentkezniük kell annak a néptanácsnak az anyakönyvi hivatalában, amelynek körzetében állandó lakhelyük van.

A pótlékot személyesen az anyáknak fizetik ki a községi, a városi, illetve a városrajoni néptanácsok. Ha az anya személyesen nem jelenkezhet, a pénztáros meg el lakhelyére, illetve postai vezénnyel küldi el az összeget.

Gépesítik a pályafenntartási műveleteket

A Rimnicu Vilcea-i állomáson megszervezték a craiovi tartományi vasutigazgatóság első gépesített pályafenntartási körzetét. A körzet megalkotása különleges alkalommal — végezték az összes pályafenntartási műveleteket, valamint a talpfák furását.

A vietnámi nép harcával való szolidaritási nagygyűlés lajában

Szombat délután a Iasi-i Szakszervezeti Kulturháza nagygyűlést tartott az amerikai imperialisták agressziója ellen küzdő vietnámi nép hős harcaival való testvéri szolidaritás jegyében.

Részt vett a Iasi-i vállalatok és intézmények számos dolgozója, helybeli főiskolákban tanuló Vietnámi DK-beli diákok.

Megnyitó beszédet mondott Vasile Mirza akadémikus.

Felszólalt Petru Jitaru egyetemi tanár, az Akadémia levelező tagja, a vietnámi nép harcával való szolidaritás nemzeti bizottságának tagja. A szónok hangsúlyozta, hogy az Egyesült Államok újabb rendkívül súlyos agresszív cselekményét követeli el a vietnámi nép ellen az utóbbi héten amerikai légitámadások többször is bombázták Hanoi elővárosait és egyes sűrűn lakott negyedeket. Ezek az akciók, amelyek kiegészítik az amerikaiak vietnámi törvényegésének listáját, kihangsúlyozzák a legelmebb nemzetközijogszokások durva lábbaltiprásának politikáját. A román nép, pártunk és kormányunk már az amerikai agresszió első napján kifejezésre juttatták maradéktalan testvéri szolidaritásukat a testvéri vietnámi nép harcával, s felháborodással elítélik ezeket az újabb barbár cselekményeket.

Az USA kormányának csökönyös folytatva agressziós, merénylő po-

Ocsászári Felsője I. Haile Szelassie, Etiópia császára meghívására Chivu Stoica, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke 1966. december 5. és 9. között feleségével együtt hivatalos baráti látogatást tett Etiópiában.

Az etiópiai tartózkodás idején az Államtanács elnöke és felesége, valamint a kíséretben lévő személyek megtekintették etiópiai városokat, gazdasági objektumokat, szociális, kulturális és művészeti létesítményeket, s alkalmuk volt közvetlenül megismerni az etiópiai nép életének és munkájának egyes vonatkozásait e nép egyes eredményeit.

Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke és a többi román vendéget a lakosság mindentől melegen fogadta. Kifejezőként annak a barátságnak és tisztelőnek, amelyet az etiópiai nép érez a román nép iránt.

Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke és Ofelsője Etiópia császára megbeszéléseket tartott a román-etiópiai kapcsolatokról, s ugyanakkor véleményeserét folytatott a jelenlegi nemzetközi helyzet egyes fontos kérdéseiről.

A szívélyesség és a kölcsönös megértés légkörében lefolyt megbeszéléseken részt vettek még román részről: Bujor Almasan bányaügyi miniszter, George Macovescu helyettes külügyminiszter, Mircea Nicolaescu, Románia Szocialista Köztársaság etiópiai rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere; etiópiai részről: Tszehafi Tizaz Aklilu Habte Wold miniszterelnök, Tszehafi Tizaz Tefera Work Kidane Wold, a Császári Udvar minisztere, Ato Yilma Deressa pénzügyminiszter, Ato Abebe Reta kereskedelem- és iparügyi miniszter, Ato Ketema Yifru külügyminiszter, Asszeffa Lema örnagy, bányaügyi miniszter, Minasze Haile tájékoztatóügyi és turisztikai államminiszter. Ato Belete Gebre Tszadik agrárreformügyi és közigazgatási államminiszter, Ato Tekle Szaddik Mekuria, Ocsászári Felsője romániai rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere.

A felek megelégedéssel hangsúlyozták, hogy a román-etiópiai kapcsolatok kedvezően alakulnak, kifejezve azt az óhajukat, hogy felhasználják minden lehetőséget azok szüntelen fejlesztésére, főként gazdasági, műszaki-tudományos és kulturális téren, a két ország és a két nép közötti hagyományos barátság, megértés és kölcsönös megbecsülés szellemében. Ezzel kapcsolatban a felek megegyeztek, hogy nagykövetségi rangra emelik a kölcsönös diplomáciai képviseletet, és a jövőben kinevezik a bucaresti, illetve az Addisz Abeba-i nagyköveteit.

Chivu Stoicanak, az Államtanács elnökének alkalma volt megismerni azokat az erőfeszítéseket, amelyeket az etiópiai nép, Ocsászári Felsője I. Haile Szelassie vezetésével tesz a nemzetgazdasági fejlődésért, a lakosság életszínvonalának emeléséért, az oktatás és a nemzeti kultúra haladásáért. Ez növelte Etiópia részvételét az anyagi és szellemi értékek világértéke cseréjében.

Az etiópiai fél nagyra értékelte Románia Szocialista Köztársaságának gazdasági fejlesztésében, a tudomány és a kulturális tevékenység terén, a román nép életszínvonalának emelésében elért eredményeit, amelyek révén Románia nagyobb mértékben vehetett részt a nemzetközi gazdasági és kulturális csereben.

A nemzetközi kérdésekkel kapcsolatos eszmecsere kidomborította a két fél közös törekvését a világ béke fenntartására és megszilárdítására. A felek újból kinyilvánították elhatározásukat, hogy további akciókat és kezdeményezéseket tesznek a nemzetközi feszültség enyhítésére, az államok kapcsolatát megmértető tényezők elhárítására, küzdelem a népek közötti megértés, együttműködés és barátság légkörének megteremtéséért.

Mindkét fél egyetértett abban, hogy az egyetlen alap, amelyre a mai világban az államok közötti egészséges kapcsolatok építhetők, valamilyen nép azon jogának tiszteletben tartása, hogy minden külső beavatkozás nélkül maga dönthesen sorsáról, valamint a szuverenitás, a nemzeti függetlenség, a területi épség, a jogegyenlőség elvének tiszteletben tartása. A felek határozottan elítélték ezeknek az alapelveknek nyílt beavatkozással és az erőszak felhasználásával történő megsértését, aminek célja fékezni a kolonializmus minden formájának és megnyilvánulásának végleges felszámolására irányuló folyamatot.

A két államvezető kifejezésre juttatta mélyes aggodalmát a vietnámi helyzet súlyosbodásával és a nemzetközi békét és biztonságot emiatt fenyegető veszéllyel kapcsolatban.

Miután a felek ebben a kérdésben kölcsönösen ismertették nézeteiket hangsúlyozták a vietnámi népek azt a jogát, hogy minden külső beavatkozás nélkül maga dönthesen sorsáról, és állást foglaltak a Vietnámba vonatkozó genfi egyezmény tiszteletben tartása mellett.

Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke és Ocsászári Felsője a megbeszélések során kidomborította a nemzeti felszabadulási folyamatnak és azoknak a politikai, gazdasági és társadalmi átalakulásoknak a nagy jelentőségét, amelyek a függetlenséget nemrég kivívott afrikai országok életében mennek végbe.

A felek erősen elítélték az afrikai földrészen még mindig létező kolonialista maradványokat, a Dél-afrikai Köztársaság és Dél-Rhécésia kormányának fajvédő politikáját, és szolidaritásukat fejezték ki a még mindig gyarmati uralom alatt álló népeknek az önrendelkezés szent jogáért folytatott harcával. A két fél ugyanakkor

KÖZÖS KÖZLEMÉNY

Chivu Stoicanak, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnökének etiópiai látogatásáról

Az etiópiai fél nagyra értékelte Románia Szocialista Köztársaságának gazdasági fejlesztésében, a tudomány és a kulturális tevékenység terén, a román nép életszínvonalának emelésében elért eredményeit, amelyek révén Románia nagyobb mértékben vehetett részt a nemzetközi gazdasági és kulturális csereben.

A nemzetközi kérdésekkel kapcsolatos eszmecsere kidomborította a két fél közös törekvését a világ béke fenntartására és megszilárdítására. A felek újból kinyilvánították elhatározásukat, hogy további akciókat és kezdeményezéseket tesznek a nemzetközi feszültség enyhítésére, az államok kapcsolatát megmértető tényezők elhárítására, küzdelem a népek közötti megértés, együttműködés és barátság légkörének megteremtéséért.

Mindkét fél egyetértett abban, hogy az egyetlen alap, amelyre a mai világban az államok közötti egészséges kapcsolatok építhetők, valamilyen nép azon jogának tiszteletben tartása, hogy minden külső beavatkozás nélkül maga dönthesen sorsáról, valamint a szuverenitás, a nemzeti függetlenség, a területi épség, a jogegyenlőség elvének tiszteletben tartása. A felek határozottan elítélték ezeknek az alapelveknek nyílt beavatkozással és az erőszak felhasználásával történő megsértését, aminek célja fékezni a kolonializmus minden formájának és megnyilvánulásának végleges felszámolására irányuló folyamatot.

A két államvezető kifejezésre juttatta mélyes aggodalmát a vietnámi helyzet súlyosbodásával és a nemzetközi békét és biztonságot emiatt fenyegető veszéllyel kapcsolatban.

Miután a felek ebben a kérdésben kölcsönösen ismertették nézeteiket hangsúlyozták a vietnámi népek azt a jogát, hogy minden külső beavatkozás nélkül maga dönthesen sorsáról, és állást foglaltak a Vietnámba vonatkozó genfi egyezmény tiszteletben tartása mellett.

Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke és Ocsászári Felsője a megbeszélések során kidomborította a nemzeti felszabadulási folyamatnak és azoknak a politikai, gazdasági és társadalmi átalakulásoknak a nagy jelentőségét, amelyek a függetlenséget nemrég kivívott afrikai országok életében mennek végbe.

A felek erősen elítélték az afrikai földrészen még mindig létező kolonialista maradványokat, a Dél-afrikai Köztársaság és Dél-Rhécésia kormányának fajvédő politikáját, és szolidaritásukat fejezték ki a még mindig gyarmati uralom alatt álló népeknek az önrendelkezés szent jogáért folytatott harcával. A két fél ugyanakkor

(Folytatás a IV. oldalon)

Kitüntetés az Államtanácsnál

Szombat délután ünnepélyes külsőségek között átnyújtották Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának székházában a Tudor Vladimirescu érdemrend I. fokozatát Ion (Iancu) Olteanu elvtársnak 85. születésnapja alkalmából, hosszú munkaszolgálati tevékenységéért és a szocializmus építésében szerzett különleges érdemeiért.

Chivu Stoica elvtárs, az Államtanács elnöke a magas kitüntetés átnyújtása után az RKP KB, az

Államtanács és a kormány nevében melegen üdvözölte a kitüntetettet, jó egészséget és hosszú életet kívánt neki.

Az ünnepelt szívből jövő köszönetet mondott tevékenységének magas elismeréséért.

Az ünnepségen jelen volt Virgil Trofin elvtárs, az RKP KB titkára, Grigore Geamănu elvtárs, az Államtanács titkára, valamint régi munkaszolgálati harcosok.

(Agerpres)

A Romániai Szakszervezetek Általános Szövetsége Központi Tanácsának küldöttsége visszaérkezett a fővárosba

Szombat délelőtt Szófiából jövet visszaérkezett a fővárosba a Romániai Szakszervezetek Általános Szövetsége Központi Tanácsának küldöttsége, amely részt vett a Szakszervezeti Világszövetség Főtanácsa Végrehajtó Bizottságának december 5. és 9. között Bulgária NK fővárosában tartott ülésén.

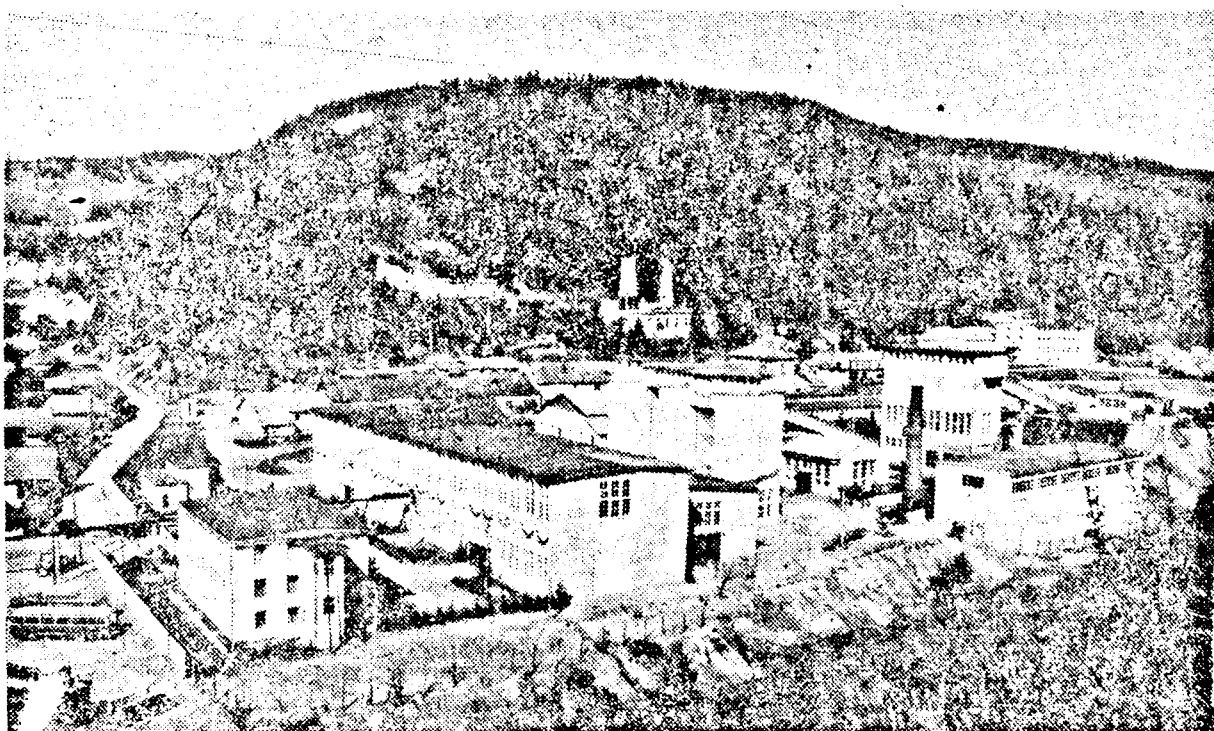
A küldöttséget Constantin Drăgan elvtárs, a Romániai Szakszervezetek Általános Szövetsége Központi Tanácsának elnöke vezette.

A küldöttségben részt vett még Larisa Munteanu, a Központi Tanács titkára és Ion Ticăru, a Központi Tanács osztályvezetője.

(Agerpres)

A Victoria városi vegyipari kombinát formaldehid gyártó berendezése.

A balánbányai bányakitermelő vállalat panorámikus képe.

MŰVELŐDÉS *irodalom* MŰVELŐDÉS

Akiket szívesen hallgat | Találkozás Lope de Vegával

Villáminterjú

Ode hangokon csendül a fiatalos dal. Fiúk és lányok a zene ütemére testmozgás mozdulatokkal térülnek-fordulnak a színpadon. Az együttesből időnként kiadódik egy-egy műkedvelő és tréfas jellegű zenei produkció. A nézőtérben Misu Drágó színésznő árnyas szemekkel figyel a próbát és bizony gyakran megdől a műkedvelőket. Hangjában szigorúság: „nem ismer tréfiát”, gyakran ismételt. Meg kell ismerni a sikerért. No, de sehol egyetlen „munkánál”. Jó, élvezetes előadással akarnak kirukkolni a műkedvelők a színpadhoz évi közgyűlésén és azt megelőzően a tartományi seregszemlén, amelyre... éppen december 11-én kerül sor Temesváron.

— Milyen alkalomból tartják a vasárnapi próbát Temesváron?

— Semmilyen különösebb eseményre nem kell gyanakodni. Kiszárolag arról van szó, hogy minden esztendőben „szemléltartanak” a termelőszövetkezeti együttesek felett: nézzük, hogy gyarapodtak-e számbeli, tudásban, minőségben támogatásra, helyesen tájékozódhatnak-e, eleget tesznek-e feladataiknak? Igen, ilyen és ehhez hasonló kérdésekre kíváncsiak a Kisipari Termelőszövetkezeti Tartományi Szövetsége művelődési osztályán. És valljuk be, ha első pillanatra talán vonakodunk is ettől az „indiszkretitól”, mégis helyesnek tartjuk. Nagyon is jó ez, mert ebben tartja az igényességet.

Az idei seregszemle meginkább ösztönzőleg hat. Korábban a zsüri keresett fel bennünket, most azonban mi látogatunk Temesvárra a többi brigáddal együtt. Talán nem is kell részleteznem, hogy ez akárvan, nem akarva versengésre kész. Egy szó, mint száz, csak helyeseltetjük a mostani műsoron kívüli vizsgáztatást, olyannyira, hogy évente többször is részt vennénk ilyenben.

— Kaphatnánk-e rövid bepillantást az Ön két csoportjában?

— 1962 óta „instruálom” az Artex és a Precizia rigmusmondóit. El kell árulnom, hogy akad ve-zetőnk velük, nem eléggé rendszeres a munkájuk, inkább akkor

a tagság

tésére törekedünk. Így elértük, hogy többségük élenjáró dolgozó, öntudatos KISZ-tag, rendelkezik előadói adottságokkal és vonzza a művészeti munka. E fejezettel foglalkozva — anélkül, hogy teljes-ségre törekedjünk — meg kell emlegetnem néhány ügyes, komoly fiatalot, aki valóban erőssége az együttesnek. Közéjük tartozik az Artex-nél Ruhi Máttyás. Bonta Ioan, Bircorás Chivari, Banu Nicolae, Bir Dorina és Răz Erzsébet, a Precizia-nál pedig Popa Nichita, Rétfalvi Ibolya, Gyarmati Katalin, Marian Eva, Kirsch Rozália.

Tagadhatatlan könnyedséget jelent a kulturális kérdésekkel foglalkozó két elnökhelyettes tényleges támogatása, különösen szervezési és más gyakorlati problémák megoldásában. Mégis-mégis az általános kép nem teljesen rózsás. Vannak még, akik hadilábon állnak a pontossággal, a fegyelmezettséggel és ez zavarólag hat, lassítja az előrehaladást. No, de reméljük, hogy együttműködésünk egyre harmonikusabbá válik és a rigmusbrigádok megérdemelt sikerre nem marad el.

— Jó előadás nincs jó szöveg nélkül. Mi a titka annak, hogy a programra „felfigyelen” a közönség?

— Szójátékkal élve, azt mondanám, hogy számunkra a textus tulajdonképpen pretextus, vagyis kiindulópont. Színes, szórakoztató formában népszerűsítjük a szöveget munkasikerét, kiemeljük azokat, akik példás munkájukért, szorgalmukért megérdemlik társaik elismerését. De ugyancsak a szöveg szolgálatát lehetőséget, hogy néhány „fullánkcsipesszel tiszteljük meg” azokat, akik erre okot szolgáltatnak. Ha mindehhez még hozzáteszem azt is, hogy a póré tényeket igyekszünk egyszerű, ötletes formában színpadra alkalmazni és az egész műsort kedvelt dallamokból összeállított zenei keretbe ágyazni — akkor ezzel el is árultam „titkunkat”.

— Legyen szabad egy kényesebb kérdést feltenni. Szívesen fogadják-e a bírálatot?

— Késérő orvosságához hasonlóan a kritikát, amely pillanatnyilag kellemetlen is éppen ezért néha vonakodunk lenyelni. De előbb-utóbb rájönnek, hogy hasznos. Műsorainkban igyekszünk „a fájó pontokra” is rátapintani. És nem hiába. Legutóbb az Artex több egységében uralkodó mostoha munkakörülményeket tüztük „rigmusvegre”. Az illetékesek nem durrásgodtak, nem játszották a „haragszom rád”-ot, hanem összedugták fejüket és a kifogásolt kérdések nemcsak megoldást nyertek. Az Artex vezetősége ezért elismerést érdemel. Hasznos magatartás kívánatos lenne a többi kisipari termelőszövetkeztől is. Talán ez nem is várat sokáig magára.

— Milyen az együttműködés a brigádtagokkal?

— Általában kielégítőnek mondható. A fiatalok rekrutálásánál néhány lényeges szempont érvényesi-

Lope Felix de Vega Carpio két-százötvenéves minden idők egyik leg-termeknyebb szerzője. 1562. november 25-én született Madridban takács családból és 1635-ben be-következett halálakor bámulatos arányú irodalmi örökséget hagyott az emberiségre. Csupán egyetlen adat erre vonatkozik: a költő — még mielőtt kimondta volna „az utolsó szót” — az alkotás terén, már több, mint 1500 komédia szerzőjének mondhatta magát. Ha ehhez hozzászámítjuk, hogy műveit kizárólag versben írta, képet alkot-hatunk magunknak e hosszú alkotó tevékenység során kifejtett hatalmas munkáról.

Műveit, csillogások és átfogó voltak tekintetében csak kortársai-nak. Shakespeare-nak alkotásaihoz hasonlíthatjuk. Lope de Vega írásaiknak még egy fontos jellemzője van — a realizmus. Ő az első szerző egyike, akik a nép fiait is színpadra viszik és pedig nem komikus formában, hanem hangulatozva hő-si, tiszta jellemvonásaikat, amely-lyek még jobban kitűnnek azok-ban a tragikus konfliktusokban, a-melyeknek középpontjában állnak.

A Petru alții proastă, pentru ea deșteaptă konfliktusa — akárcsak nem egy másik darabjában — két vetélytársnő, Diana és Teodora, kö-zötti harcban csúcsosodik ki, en-

Színházi krónika

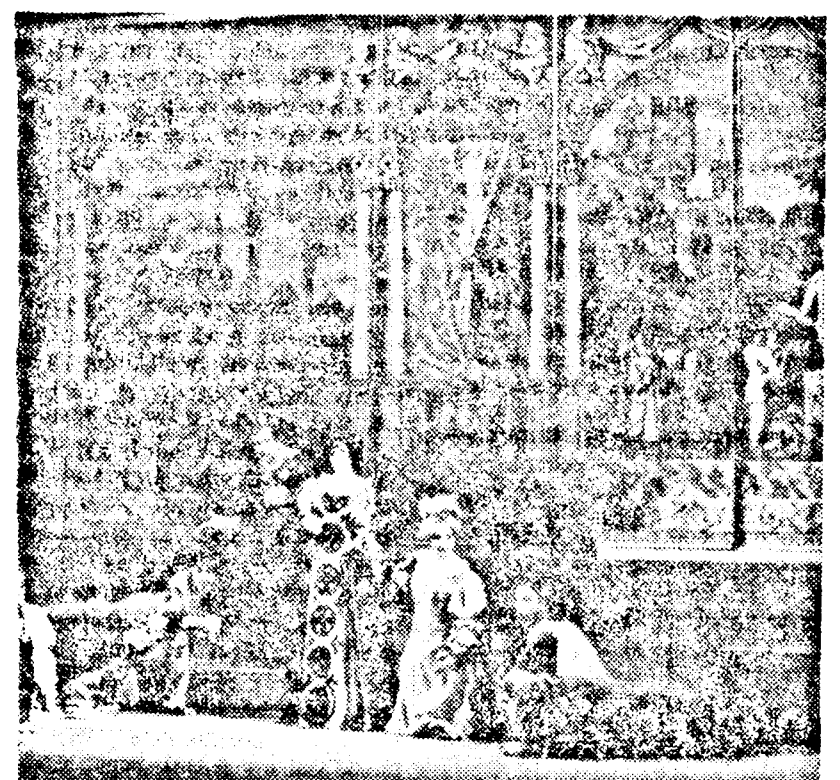
nek mozgató ereje azonban nem a szerelem, hanem a hatalom. Dianát, ezt az elbűvölő hősnőt használja fel a szerző, hogy kigúnyolja az olasz hercegi udvarok erkölcsét, az itt folvó intrikákat. Akárcsak más vigjátékaiban (például A ker-tész kutvája), itt is világosan kitű-nik a nép fiainak felsőbbrendűsége mind az érzések terén, mind az élet más vonatkozásaiban. Ezt a gondolatot hirdeti a szerző műveiben gyakran szereplő Gracioso, illetve Fabio szolga (a darabban udvari-bolond), aki intelligenciájával és ravaszságával a legnehezebb hely-zeteket is megoldja és kimenti gaz-dáit a látszólag áthidalhatatlanok-nak tűnő nehézségekből. Gracioso (bájos, kecses) Lope de Vega mű-veiben a komikus kontraszt elemét képviseli és a realizmus, a társadalmi kritika szellemének megteste-sítése. Ez az alak ugyanakkor az egyszerű ember jóérzésének, lelki tisztaságának képviselője is. E sze-replő révén is kidomborodik a most nálunk bemutatott darab egészé-sének, robusztus szelleme. Ez, a népi izés-ből és szellemből fakadó optimiz-mus Lope de Vega dramaturgiájá-nak legértékesebb jellemzője.

A Petru alții proastă, pentru ea deșteaptă egyike a költő utolsó alkotásának (csak halála után, 1635-ben jelent meg először, illetve ad-ták elő Madridban). A darabon már bizonyos mértékben érződik a szerző elfáradása, melyet az élet-ben elszenvedett számos csapás vál-tott ki. Eppen ezért a darab bemu-tatása számos probléma elé állíto-tta az aradi színházat, amelyeken nagyvívást sikerült is urra lenni. A kitaró előkészítő munka eredmé-nyeként az előadás évszázad, jó be-nyomást kelt és a közönség is szí-vesen fogadja. E darab első hazai bemutatásával az aradi színház

munkaközössége leróta kegyeletét Lope de Vega emléké előtt.

A darab előadását nyomom kö-vetve, érződik a rendező alapos előzetes dokumentálódása. Jívan Ioan rendezőnek sikerült jól kidom-borítania azt a gunyt, amellyel Lope de Vega a korabeli társadalom-ra jellemző előkelősködséget kigu-nyolta. Ezzel magyarázható, hogy egyes jelenetekben (így például a második felvonás kilencedik jelené-

lemvonásait, alakítójának nagyobb erőfeszítéseket kellett volna tennie annak érdekében, hogy ne csak „játssza”, hanem „élje” szerepét. Alexandru Fierăscu Fabioja kö-zel állt hozzánk és különösen ter-mészetességével ragadott meg. A színpadon való könnyed mozgása, az a sokatmondó mód, ahogyan te-kintetét, hangját, gesztusait a mon-danivaló kidomborítására felhasználja, emlékeztet az alakítására tet-

Jelenet a vigjátékból.

(tében) a szereplők mesterkéltén, ci-kornyás módon fejezik ki magukat.

Ugy véljük azonban, hogy a ren-dező nem használta ki teljes mér-tékben a szöveg nyújtotta lehetősé-geket még inkább, hogy kiemlje a darab báját, lendületét. Lope de Vega komédiái mulattatóak és sem-mi szükség arra, hogy egyes nevet-séges momentumokat eltulozzanak, amint az az aradi előadásban történt, például abban a jelenetben, amikor Diana felszáll a hintóba. Et-től eltekintve azonban elmondhat-juk, hogy a rendezés általában ki-fogástalan.

Szerencsésnek mondható az együttműködés a rendező és a disz-tributív (Sever Freniut) között. Sikerült megoldani a színpad-nyit elváltatásban nem könnyű problémáját, és pedig a számos je-lenet mindegyikének díszletét né-hány könnyen mozgatható falemez segítségével oldották meg. Hozzá-járultak a szerző mondanivalójá-nak kidomborításához a kosztümök is, amelyek mindig élet- és kor-hűek.

A színészek teljesítményét is ál-talában kielégtetőnek minősíthetjük. Viorica Popescu-Pintilie Diana szerepét érdekesen, jól körvonalaz-ta. Különösen gazdag gesztusokat és mimikát használt, amivel sike-rült Diana érzelm- és gondolat-világát megfelelően tükröznie, an-nak ellenére, hogy egy-két túlszótól sem volt mentes (például a Teodora-val való első találkozás). A színésznő ezalkalommal ismét ta-nulást adt a gazdag képzeltetnek és ábrázolókészségének és sikeresen hidalta át szerepének buktatóit, a tetteiről az igaz érzések tolmá-csoltására való villámszerű átmen-teket.

Ana Barth Teodora szerepében mutatkozott be az aradi közönség-nek. Igyekezett a hősnőnek egyéni jellemvonásokat adni, ez azonban csak részben sikerült. Tekintetbe véve, hogy a szerep szövege nem domborítja ki eléggé Teodora jel-

ték Fabioját. Csak azt vethetnénk szemére, hogy egyes fontos vála-szait (például azt, amelyben Dia-nával származást közli) túlságosan elcsúszta.

Sikereseznek mondhatjuk Alexan-dru Drăgan Alexander Medici ala-kítását is. Játéka természetesen és éppen ezért illuziókeltő. Kellemes hatott a nézőre játéka spon-tanéitása. Ennek ellenére, nem gyümölcsöztette teljes mértékben a szerepe nyújtotta lehetőségeket. Camilo és Tulio, a két hatalomra-törő (Ion Borst és Hanihal Teo-dorescu alakításában) meggyőzően keltette életre az áskálódók, a tör-tetők jellemvonásait. Mindketten különböző eszközökkel, — Hanibal Teodorescu mimikájával, Ion Borst pedig egész megjelenésével — jó benyomást keltek. Szerelésüket csak a párbaj-jelenet árnyékolta be, amelyen érződött a gyakorlat és a hozzáértés hiánya.

A darab sikeréhez hozzájárult Victor Ionescu (Marcelo), Stela Adamovici (Laura), Viorica Oancea (Femisa), Ion Mavdik (Liseno), O-vid Grigorescu (Albano) és Mircea Gherdan (Riselo), akik kis sze-repükben is jól nyújtottak. Külön-ben ki kell emelnünk Victor Iones-cu és Viorica Oancea meggyőző ala-kítását.

Nem zárhatjuk sorainkat anélkül, hogy válassz ne adjunk arra az a-lapvető kérdésre, amely minden előadással kapcsolatosan felmerül: sikerült az előadás? Igazolja a két-százötvenéves erőfeszítéseket? Igen és nem, IGEN, mert lehetőséget nyújt a nézőknek, hogy megismerkedje-nek Lope de Vega egy újabb da-rabjával és ennek révén kellemes perceket tölthetnek el. Ilyen szem-pontból a darab színrögzítése hely-es. NEM, mert a darab nem tar-tozik a szerző legjobb alkotásai kö-zé és az előadás erőse nem emel-heti az aradi bemutatást a nagyvár-tekü, művészi alkotások sorába.

Gl. Nicolău
St. Iacob

MIRCEA MICU

Új földrajz

Jelet növe falakra munkánk rótt,
Minden ép kézbe adtunk egy vonót,
S mert az idő telt, től lett, havazott,
Teremtettünk új, csodás évszakot.
A tengerpartra gránitbűbőket
Görgettünk — mind-mind dőlve épület
S a hegyeknek szép, örök fényeket,
Mindenütt egy-egy tengersemet.
Az alkotás, az élő lendület
Csíhol bennünk fiatalos tüzet.
Magára tör a csillag-üzennet,
Hogy hív a párt, hogy ösztönöz, vezet.
Boldogság ősi földje, szép hazám,
E hűséges kezek övezik, lám
Fel-fel törő szárnyakkal homlokod.
Új földrajzod ez, dicső holnapod.

Átültette: Kása János

Gazdag kultúrműsor

Az elmúlt vasárnap Iratason idősök, fiatalok, férfiak és nők zsu-folóság meztőlötték a kultúrothron nagyter-mét. Ugyanis ezalka-lommal a község nyolc-ostályos iskolájának növendékei tartottak előadást. Így magától értetődik, hogy csak-nem mindenki kíváncsi volt a kis rokonok sze-replésére. Népi táncok, versek adtak elő. Az előadás fénypontja

a „Ferkó bogarai” című adáson s ugyancsak di-csért illeti az iskola tanesztületét is, amely hosszú időn át fárado-hatatlannal dolgozott azon, hogy egy kel-lelmezően szép, szívesen szeresszenek a község lakóinak. Szeretnénk, ha minél többször lehetnének ilyen és ehhez hasonló kulturális programok-nak.

Dani István,
levelező

Ion Vlasu: ANYASAG.

A középkor festészete

lyezkedik el. Anyaga lehet kő, márvány, vagy üveg. Ezekből készit a művész apró színes kockákat, amelyeket előre megtervezett kompozí-ció szerint kőanyagban helyez el. A mozaik hatása egyetlen eddig használt technikához sem hasonlít. A kis kockák ugyanis egyékes kép-pé forrnak össze, de még távolról nézve is megőrzik valami vibrá-lást, ami a különféle színű formá-jú darabok együtteséből fakad.

Míg a római festészet az élet örö-mét hirdette s az otthonokat díszít-tette, addig a korai középkor mű-vészete s különösen annak bizánci változata erősen eltávolodott min-dentől, ami életközeli, így a mozaikok a templomokban többnyire elérhetetlen magasságokban le-begnek a szemlélő feje felett. Az alakok többnyire arany háttér előtt helyezkednek el s ez már önmagá-ban is kiemeli őket a földi környe-zetből. Mintha téren és időn kívül, valahol az égi fényességben lebe-gnének. A szentek előkelő, szertár-tos feszültséggel sorakoznak egy-más mellett, testüket elérjé a bő-redős ruha. Ez az megjelenésük méltóságteljes, pompás és ugyan-akkor rideg, szemléltető, sőt kicsi félelmetes is.

A középkori művészet második jellegzetes ága nem a monumentá-lis arányokhoz, hanem a kis mére-

tekhez kötődik. A művészek nem-csak a templomok falát, mennyezete-t festették ki, hanem ugyanakkor a kézzel írt könyveket, az úgyneve-zett kódexeket is képekkel díszítet-ték. A kézzel írt és kézzel festett könyvet műalkotásnak tartjuk, mi-vel egyszerre csak egy példány ké-pülhetett belőle. Sokszor évtizedek teltek el, míg egy-egy könyvet meg-írtak és kifestették a kolostorokban. A legértékesebb, legszebb kódexek-ért királyok, fejedelmek, főurak ver-sengtek. A díszítés lehetett a szö-veg szegélyezése, a kezdőbetűk (ini-ció) rajza, vagy az oldal felét, vagy az egész oldalt elfoglaló mi-niatura, amely nevét a piros minium festékből nyerte. A miniaturák, akárcsak a mozaikokon fontos sze-repű játszott az arany háttér, a-mely a kép amúgy is élénk, vidám, tiszta színeinek hatását felfokozta.

A miniaturák stílusa, akárcsak a festményeké, az évszázadok folya-mán állandóan változott s orszá-gonként is erősen különbözött. Ter-mészetesen kancsolat volt a festésze- és a miniaturák ábrázolásmódja kö-zött. A korai középkorban még a miniatura-művészet játszott na-gyobb szerepet és semmiképpem sem másolta a festészetet, később azonban ennek hatása alá került a végül a könyvnyomtatás feltalálá-

sával a kódex helyét a sorozatban gyártott könyv foglalta el. A középkor művészete igyekezett minél több fényt, ragyogást vinni a templomokba, kolostorokba. A mozaikok arany háttere, a miniaturák arany alapja, mind-mind ezt a fénysszomjait elégeztette ki. De talán egyetlen technika sem tudta a könyvben rejlő lehetőséget annyira kihasználni, mint az üvegfestés.

Az üvegfestés technikája éppen annyira eltért a festészetétől, mint a mozaiké. Készítménye szerint az iparművészethez tartoznak, vi-szont hatása olyan, mint a festmé-nyeké, sőt, szerepe is megegyezik a templomokat borító falképek sze-repével. A művészet későbbi fejlő-dése során igen sokat köszönhetett ennek a sajátos technikának, a tisz-ta keveretlen színek, az egymástól élesen elkülönülő foltok és fókák a hajlékony, kanyargó kontúrok használatára tanította a mestereket. Amint már említettük, e három művészeti ág nem tartozik szorosan a festészet körébe, de előkészít-te annak hatalmas arányú ki-bontakozását. A középkori művé-szet jellemzőes mofaja a mindany-niunk előtt ismeretes több évszázados freskó maradt. A középkori kolostorok és más egyházi épületek freskói képekben beszéltek el az

egyház vallási tetteit. A középkor-i, legtöbbször névelten művészek alaposan kellett ismernie a techni-ka egyes rejtelmeit, mert a falakat díszítő freskó a legnehezebb, leg-több ügyességet igénylő eljárások egyikét követelte meg.

A falra került freskó alapja a vakolat maradt, akárcsak az előző korokban. Miután a művész elkészít-tette a tervezett kép egyes részeinek pontos rajzát, kartonon eredeti mé-retben, a kartont felvágta darabok-ra és az egyes részletek körvona-lait gondosan átváltagatta. A lyu-káscsák kiadták a legfontosabb kontúrokat. Majd egy vászonra szőrt megtöltött szénporral és ezt átör-zőlte az apró lyukáscsák: így megkapta a vakolaton az eredeti rajz körvonalait. A festék kötő-anyaga maga a mész. A porfesték mézestejel keverve adja a festéket. A freskó-technikának nem min-dentűt kedvezett az éghajlat. A ned-ves levegő elpusztította, lemészá-rozta a színes vakolatot.

A freskó mellett a falfestés más-ik változata az úgynevezett secco („al secco”, azaz szárazon való festés, ellentétben az „al fresco”-val, ami nedvesen való festést je-lent). Elettartama alig egy ember-öltő és még sem közeli a freskó kellemes összehatás. Hogy mégis használták, azzal magyarázható,

hogy sokkal kényelmesebb eljárá-snak bizonyult, mivel sokkal keves-sébb kézműves munkát igényelt s nem kényszerítette arra a művészt, hogy a freskó felrakott vakolatot még aznap feltétlenül befesse. A

Miniatura a IX. századból (Párizs, Nemzeti Könyvtár)

két módszer közötti lényeges kö-lönbég: a freskó friss, még ned-ves vakolatra kerül s a festék kötő-anyaga maga a mész — míg a secco-nál nem készítetik ui vak-olatot és mesterséges kötőanyagot alkalmaznak a festményhez. Készí-tési módja hasonló a freskóhoz, azzal a különbséggel, hogy itt a kartont nem kell feldarabolni, csak

átlyugtatni. A halvány körvonalak barna, vagy fekete festékek kontúrozóak. A művészi munka ugyanúgy történik, mint a freskó festésénél.

A középkor festészetéhez azon-ban nemcsak a falfestmények, ha-nem a régi táblaképek is hozzá-tartoznak. Legtöbbször tévesen olaj-festményeknek tartják a középkor táblaképeit. Valójában temperával készülték, fára festve, gondos, hosz-szas munkával. A temperát a többi festéktől sajátos kötőanyaga, az úgynevezett emulzió (víz és olajos anyagok keveréke) különbözteti meg. Az emulziót és a porfestéket a középkorban összekeverték s fest-tek máris rendelkezésre állt. Természetesen a táblát először le kel-tett alapozni s csak ezután követhetett a művészi munka. A tem-pera festmény részben a freskóra, részben az olajképre emlékeztet. Ezek is vallási témákat ábrázol-tak s kifejezőmódjuk is jéhez iga-zodott. A középkori festészetben, akárcsak az egyiptominál, kifejezé-sre jut a kor emberének világné-pe. Az elképzelt és a valódi világ össze-keveredik ezeken az alkotásokon, hogy majd néhány évtized múlva megszülessen a valóságot ábrázolni akaró és erre képes új korszak: a reneszánsz.

Ferencz Irma,
muzeológus

Irene császárnő (mozaik, XII. század, Konstantinápoly Hagia Sophia)

A korai középkorban három művészeti ág virágzott és készített elő a későbbi hatalmas arányú közpő-művészet kibontakozását. Igaz, hogy e három ág nem tartozik szorosan a festészet körébe, de mivel hatásá-ban festői, röviden megemlítjük.

8.10 Műsorismertetés. 8.15 Melódia-
esztárd. 8.30 Szerelmes dalok és
népi táncok. 9 Hírek. 9.03 A szer-
beni filharmonikusok hangversen-
nye. 9.40 Könnýüzene. 10.05 Mio-
rita. 10.20 Chopin: Romantiku-
szonáta. 10.45 Karánsebesi népi ze-
nekar. 11 Hírek. 11.07 Könnýüzé-
ne. 11.20 Opera-matiné. Csajkov-
szkij: Pécikáda. 12.10 Mindenör-
s – mindenkinek. (Ismétlés). 13 Hí-
rek. 13.05 Műsorismertetés. 13.05
Népdalok és táncok. 13.30 Dé-
hangverseny. 14.30 Népi muzsika.
15 Hírek. 15.10 Könnýüzene. 15.30
Tudni akarom. 15.55 Népzene. 16
Mihail Stírbei énekel. 16.15 Orvosi
s tanácsok. 16.20 Népfeldfelo-
zások. 16.30 Román szimfoniku-
művek. 17 Hírek. 17.10 Könnýüzé-
ne. 17.30 Népi táncok. 17.40 Szin-
házi ujdonságok. 18 Kamarazene.
18.15 Hírdetések. 19 Hírek. 19.05
Negrea: Szvit klarinétra és zongor-
rára. 19.30 Jólétszaktól, gyerekek
19.40 Szórakoztató dalok. 20 Ka-
marazene. 20.30 Népdalok. 21 Hí-
rek. 21.05 Toduță: Koncert vonós-
zenekarra. 21.30 Könnýüzene. 21.45
Zongoránál, a szerző. 22.30 Irodalmi
pillanat. 22.35 Könnýüzene. 23
Hírek. 23.05 Saint Saens: 3. orgo-
naverseny. 23.48 Könnýüzene. 0.5
Hírek.

8.10 Műsorismertetés. 8.15 Melódia-
esztárd. 8.30 Szerelmes dalok és
népi táncok. 9 Hírek. 9.03 A szer-
beni filharmonikusok hangversen-
nye. 9.40 Könnýüzene. 10.05 Mio-
rita. 10.20 Chopin: Romantiku-
szonáta. 10.45 Karánsebesi népi ze-
nekar. 11 Hírek. 11.07 Könnýüzé-
ne. 11.20 Opera-matiné. Csajkov-
szkij: Pikkedda. 12.10 Mindenör-
s – mindenkinek. (Ismétlés). 13 Hí-
rek. 13.05 Műsorismertetés. 13.05
Népdalok és táncok. 13.30 Dé-
hangverseny. 14.30 Népi muzsika.
15 Hírek. 15.10 Könnýüzene. 15.30
Tudni akarom. 15.55 Népzene. 16
Mihail Stírbei énekel. 16.15 Orvosi
s tanácsok. 16.20 Népfeldfelo-
zások. 16.30 Román szimfoniku-
művek. 17 Hírek. 17.10 Könnýüzé-
ne. 17.30 Népi táncok. 17.40 Szin-
házi ujdonságok. 18 Kamarazene.
18.15 Hírdetések. 19 Hírek. 19.05
Negrea: Szvit klarinétra és zongor-
rára. 19.30 Jólétszaktól, gyerekek
19.40 Szórazotztató dalok. 20 Ka-
marazene. 20.30 Népdalok. 21 Hí-
rek. 21.05 Toduță: Koncert vonós-
zenekarra. 21.30 Könnýüzene. 21.45
Zongoránál, a szerző. 22.30 Irodalmi
pillanat. 22.35 Könnýüzene. 22
Hírek. 23.05 Saint Saens: 3. orgo-
naverseny. 23.48 Könnýüzene. 0.5
Hírek.

Közös közlemény

Chivu Stoicanak, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnökének etiópiai látogatásáról

(Folytatás az első oldalról)

gyüttműködés légkörének megteremtéséhez, s mindannak a kiküszöböléséhez, ami feszültséget teremtett az államok közötti kapcsolatokban.

A felek sikeresen álltak az Egyesült Nemzetek Szervezete szerepének és hatékonyságának növeléséért a nemzetközi együttműködés előmozdításában és a világébe megőrzésében. Véleményük szerint az Egyesült Nemzetek Szervezetének minél hibetlenebb kell tükröznie a mai világ realitáit, mert ez lényeges előfeltétele annak, hogy megfeleljen ezeknek a követelményeknek. Ebben a vonatkozásban Románia Szocialista Köztársaság és Etiópia egyetértett a független afrikai és ázsiai államok azzal a jogos követeléssel, hogy méltányosan legyenek képviselve az ENSZ fő szervezetében.

A két fél egyetértett azzal, hogy helyre kell állítani a Kínai Népköztársaság törvényes jogait az Egyesült Nemzetek Szervezetében és más nemzetközi szervezetekben.

Ertékelve azoknak az erőfeszítéseknek a fontosságát, amelyeket a fejlődésben lévő országok tesznek népek gazdasági, társadalmi és kulturális haladásáért, a felek hangsúlyozták, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének kereskedelmi és fejlesztési konferenciáján

hozott határozatok maradéktalan megvalósítása gyorsítaná ezekben az erőfeszítésekben a konkrétizálódását.

A két fél kiemelte az államfők közvetlen kapcsolatainak fontosságát, megelégedéssel állapítva meg, hogy Chivu Stoicanak, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnökének etiópiai látogatása, akárcsak Ocsászári Felsége I. Haile Szelassziénak, Etiópia császárának korábbi romániai látogatása s a két alkalommal lefolyt megbeszélések jelentősen hozzájárultak a két ország között fennálló baráti kapcsolatok fejlesztéséhez és ugyanakkor a béke és a népek közötti egyetértés ügyét szolgálják.

F. kapcsolatok folytatásának hasznosságát hangsúlyozva, Chivu Stoica, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnöke meghívta Ocsászári Felsége I. Haile Szelassziét, Etiópia császárára, hogy a neki megfelelő időpontban látogasson el ismét Románia Szocialista Köztársaságba. A meghívást az etiop császár örömmel elfogadta.

Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnöke köszönetét fejezte ki a meleg fogadtatásért, amelyben a rövid és hasznos etiópiai látogatás folyamán őt és a többi román vendéget részesítették.

A vietnámi nép harcával való szolidaritási nagygyűlés laşiban

(Folytatás az első oldalról)

alelnöke. Az amerikai kormány nyilatkozatokat tesz állítólagos „békészándékáról”. De kit tévesztetnek meg az ilyen képmutató nyilatkozatok, amikor az USA rablóháborújában, barbár eszközökkel folytatódik, öregeket, nőket és gyermekeket gyilkol le, sűrűn lakott helységeket bombáz, elpusztítja a városokat. Felhívással fordulunk a világon minden néphez, a világ összes nőjéhez, a világ összes gyermekeihez, hogy tömörüljünk közös harci frontba az amerikai agresszió ellen, foglaljunk határozott állást a vietnámi barbár háború ellen, a vietnámi nép bátor harcának támogatásáért.

Juliana Duvac diáklány, az Al. I. Cuza Egyetem geológia-földrajz fakultásának hallgatója kifejezésre juttatta a iasi-i diákoknak a vietnámi nép és ifjúság iránti melegséget és az ifjúság nevében felháborodással ítélt el az USA barbár agresszióját. A hős vietnámi népi harci testvéri ragaszkodás megnyilvánulása abban a meleg és őszinte barátságban is, amellyel a Iasi-ban tanuló fiatal vietnámi diákokat övezik. Tiszta szívvel kívánjuk és minden támogatást megadunk, hogy ezek az ifjak magas szaktudásra tegyenek szert, megbízható szakembereivé váljanak szeretett hazájuknak.

Ezután Hoang Tu, a Vietnámi DK bukaresti nagykövete emlékeztetett szözlására. Miután hangzottak, hogy meghatározták a román kommunizmus, az egész román népet testvéri érzelmei, felelevenítette a vietnámi népek a nemzeti függetlenségért, a szabadságért vívott harcát. A nagykövet a továbbiakban rámutatott, hogy bár az amerikai imperialisták fokozták a vietnámi pusztító háborút s nagy légi és tengeri haderőket vontak össze, a dél-vietnámi felszabadító néphadsereg és az egész nép megsemmisítő csapásokat mért és mér az agresszorokra. A vietnámi nép tiszta szívvel áhítozza a békét, de igazi békét akar, amely biztosítja függetlenségét és szabadságát és nem az amerikai imperialisták féltételei diktálta békét. Ha az Egyesült Államok valóban békét akar, bizonyít-

sa be ezt konkrét akciókkal. Ismerje el a Dél-Vietnámi Nemzeti Felszabadítási Frontot, a dél-vietnámi nép egyetlen igazi képviselőjét, ismerje el a Vietnámi DK négy pontból álló álláspontját. Ha ezt nem teszi meg mi a végső győzelem felé folytatjuk a harcot.

A román párt, kormány és nép — mondotta a szónok — igen jól megérti a vietnámi nép igazságos harcát. A többi szocialista országgal és a világ összes békésnépeivel együtt a román párt, kormány és nép is teljes politikai, anyagi és morális támogatást nyújtott népünknek. Ez a segítség rendkívül értékes, s megragadjuk az alkalmat, hogy ismét őszinte köszönetet mondjunk érte.

A nagygyűlés végén határozatot fogadtak el, amely egyebek között így hangzik: A iasi-i munkások, értelmiségiek, diákok, ifjúság, az összes dolgozó képviselői a legérelmesebben megbélyegzik Hanoi és a Vietnámi Demokratikus Köztársaság más sűrűn lakott központjai újabb barbár amerikai bombázását. E kezdetlen légitámadások újabb, rendkívül veszélyes lépést jelentenek az Egyesült Államok esküszóinak politikájában.

Az amerikai imperialisták agresszív akciói felháborodással töltik el városunk valamennyi lakosát. Az egész román néppel, a világ összes népeivel együtt határozottan követeljük, azonnal szüntessék meg a Vietnámi DK lakosságának bombázását, vonják vissza az amerikai haderőket és az idegen csapatokat Vietnámból, számolják fel a külföldi katonai támaszpontokat. A vietnámi problémát a Vietnámi Demokratikus Köztársaság kormányára által javasolt négy pont és a Dél-vietnámi Nemzeti Felszabadítási Front által javasolt öt pont alapján kell megoldani, tiszteletben tartva a vietnámi nép jogát, hogy maga döntsön sorsáról.

Iasi város lakossága kinyilvánítja teljes szolidaritását az agresszorok ellen küzdő bátor vietnámi nép harcával, s azt a meggyőződését, hogy a vietnámi nép ügye győzedelmeskedni fog.

Ezután vietnámi filmeket vetítettek.

(Agerpres)

A Jugoszlávia SZSZK Külügyi Államtitkársága szövivőjének nyilatkozata

BELGRAD (Agerpres).

Dusan Blagojevic, Jugoszlávia SZSZK Külügyi Államtitkárságának szövivője szokásos heti sajtóértekezletén kijelentette: „Tito elnöknek és munkatársainak legutóbbi találkozásánál Nicolae Ceausescuval, az RKP KB főtákarával és Ion Gheorghe Maurerrel, a román kormány elnökével a két ország és a két párt közötti szoros kapcsolatok és együttműködés fejlődési fázisát tükrözték.”

Ezek a kapcsolatok — mondotta a szövivő — eredményesen és tartós alapon fejlődtek minden terü-

leten, főként Tito elnöknek ez év áprilisában tett romániai hivatalos látogatása után. A nemrég lezajlott találkozó újabb alkalom nyújtott arra, hogy a teljes kölcsönös megértés szellemében a közös problémák vizsgálatának meg a kölcsönös együttműködésével, valamint a nemzetközi helyzettel és a nemzetközi munkaszervezetekkel kapcsolatban.

Blagojevic kijelentette, meggyőződése, hogy ezek a megbeszélések előmozdítják a román-jugoszláv együttműködés sikeres fejlődését és bővülését.

MI ÚJSÁG A KÜLPOLITIKÁBAN

VIETNÁM

A hazafias erők folytatják Saigon környéki offenzívájukat

SAIGON. (Agerpres).

Az utóbbi 24 órában az előző napokéhoz hasonló hevességgel folytatódott a hazafias erők Saigon környéki offenzívája — írja a France Presse. A legnagyobb méretű támadást pénteken hajtották végre a kormánycsapatok egyik, Saigon közelében lévő hadállása ellen. A körülzárt saigoni alakulat veszteségeit hivatalosan „mérsekeltek” — nek mondják. A támadás során a hazafias erők hadianvagot zsákmányoltak.

Egy másik saigoni egység a fővárostól mintegy 37 kilométerre került csapdába. A rajtaütésszerű támadás következtében a saigoni alakulat katonái közül sokan elestek vagy súlyosan megsebesültek.

Ugyancsak a szombatra virradó éjjel a hazafias erők több amerikai lövészraktárt támadtak meg Saigon környékén. Az utóbbi negyedében a Long Binh-i raktárt már har-

maször éri támadás. A raktár udvarán felrobbant két akna emberben és anyagokban egyaránt veszteségeket okozott.

★

SAIGON. (Agerpres).

Amint a France Presse tudósítja a dél-vietnámi fővárosból, a saigoni orvosi intézet felhívta a saigoni környéki lakosokat, hogy főzéshez csak olyan olajat használjanak, amelyről kétségtelenül megállapítják, hogy ét-elai. Ez a felhívás, amelyet a dél-vietnámi egészségügyi minisztérium nagysí- etve sok példányban terjesztett, nem tért. Több orvos ugyanis az utóbbi időben megállapította, hogy növekedett a paralizis esetek száma, mert egyesek repülőgépmotor- olajait fogyasztottak étolaj helyett. Ugy véljük — jelezi meg ezzel kapcsolatban az említett hírügynökség,

— hogy a dél-vietnámi repülőtereken udvarán felrobbant két akna emberben és anyagokban egyaránt veszteségeket okozott.

ENSZ

U Thant nyilatkozatot tett közzé az Emberi Jogok Napja megünneplése alkalmából

Abból az alkalomból, hogy december 10-én ünneplik az Emberi Jogok Napját (a nap megünneplését 1948-ban az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának elfogadásával egyidejűleg határozták el), U Thant ENSZ-főtákar nyilatkozatot tett közzé s ebben hangsúlyozza, hogy „az Emberi Jogok Egyetemes Nyilat-

kozatának elfogadása több ENSZ-szervezet arra irányuló erőfeszítéseinek betetőzése, hogy az emberi jogok akaratát kifejezve minden nép és nemzet számára közös eszközt teremtsen az összes emberek méltóságának, egyenlőségének és elidegeníthetetlen jogainak megvalósítására”. Az 1968-as évet, amikor a

nyilatkozat 20. évfordulóját ünneplik — mutat rá a továbbiakban U Thant — a közgyűlés az Emberi Jogok Evénke nyilvánította abban a reményben, hogy ez alatt az egész világ minden elkövet az emberi jogok, az ember alapvető szabadságjogai és méltóságának érvényesítéséért.

Országunk küldöttének felszólalása a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságban

NEW YORK. — Nicolae Ionescu, az Agerpres tudósítója jelenti: Az ENSZ-közgyűlés Gazdasági és Pénzügyi Bizottsága jelenleg az alfabetizálási világhozzájárulástól kezdve foglalkozik. Ashraf Pahlavi herceg, az iráni sahinasah nővére, országa küldöttjének nevében határozati javaslatot terjesztett elő ebben a kérdésben. A javaslathoz számos társ-szerző csatlakozott.

Románia, Franciaország, Marokkó, Olaszország, Algéria és más országok képviselői egyöntetűen hangsúlyozták, hogy a mai világ

fejlődése szempontjából az írástudatlanság felszámolásának igen nagy a jelentősége.

Costin Murgescu, országunk küldöttje rámutatott: az országok rendelkezésére álló emberi források hasznosításának komplex folyamataiban az írástudatlanság fel-számolása az első lényeges lépés. Az emberi tényező döntő szerepének ez a koncepciója vezérelte Románia Szocialista Köztársaság kormányát abban a harcban — mon-dotta a szónok —, amelyet a mult-ból örökölt írástudatlanság felszámolására folytatott. Kormányun-

kat ma is ez a koncepció vezérel arra irányuló erőfeszítéseiben, hogy a tömegek széles körében elterjedjenek a tudományos és kulturális ismeretek, hogy a szakképzés a mai tudomány és technika követelményeinek megfelelően tökéletesedjen. Az alfabetizálási világhozzájárulással kapcsolatban a szónok utalt a funkcionális alfabetizálás szükségességére, valamint arra, hogy az ilyen irányú erőfeszítések legyenek szerves, elválaszthatatlan részei minden egyes ország nemzeti, gazdasági és szociális fejlesztési ter-vének.

Rendkívüli ülés az UNICEF létesítésének 20. évfordulója alkalmából

Az ENSZ Szociális, Kulturális és Humánitárius Bizottsága pénteken rendkívüli ülést tartott az UNICEF (az Egyesült Nemzetek Gyermek-alapja) létesítésének 20. évfordulója alkalmából.

U Thant ENSZ-főtákar ebből az alkalomból tett nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy „az ENSZ-nek a béke meghonosításához szükséges

feltételek megteremtésével kapcsolatos feladata szorosan összefügg az UNICEF-nek azzal a feladattal, hogy nevelje a következő nemzedéket, az ifjakat, akik örökölni fogják a békét, amelynek felépítésében reménykedünk és még mindig reménykedünk”.

U Thant felhívta a figyelmet arra, hogy a gyermekek milliói születnek ott, ahol még sok a tennivaló

a betegségek, az írástudatlanság, és a szegénység felszámolásáért, majd rámutatott: a világ előtt ma az a fontos feladat áll, hogy biztosítsa a feltételeket az ifjú nemzedékek fejlesztéséhez és neveléséhez. Olv- képpen, hogy azok teljes mértékben hozzájáruljanak az emberiség fejlődéséhez.

★

Az ENSZ-közgyűlés péntek délutáni ülésén megszavazott számos határozatot, amelyeket a szociáliságok dolgoztak ki és előzőleg jóváhagytak.

Határozatot fogadtak el arról, hogy szeptemberben Athénban nemzetközi iparfejlesztési szimpoziumot rendeznek, hogy összehívják a kereskedelmi és fejlesztési tanács rendkívüli ülését, hogy tovább folytassa munkáját az államok közötti barátság és együttműködés nemzetközi jogelveinek kidolgozásával és kodifikálásával megbízott különbizottság stb.

A Gazdasági és Pénzügyi Bizottság az alfabetizálási világhozzájárulással kapcsolatban fogadott el határozatot, amely az emberi szolidaritás nevében felhívja az ENSZ tag-államait, a nemzetközi szervezeteket és a nem hivatalos szervezete- ket, az alapítványokat stb., hogy továbbra is nyújtsanak hathatós pénzügyi, anyagi és műszaki támogatást a világhozzájárulásoknak.

Néhány mondatban

KAIRO.

Diallo Telli, az Afrikai Egység-szervezet főtákar pénteken tartott kairói sajtóértekezletén kijelentette: A brit kormány javaslatát a kötelező selektív szankciók újabb manőverek, amelyek lehetővé teszik a Salisbury-i kormány megszállásának. Diallo Telli véleménye szerint a Rhodesia elleni szankciók csak katonai intézkedésekkel — például Mocambique és Dél-Afrika partjainak katonai körülzárásával — egybekötve lehetnek hatékonyak. A Wilson-Smith talákozóról szólva, az AESZ főtákar közölte hallgató-ságával, hogy a brit kormány sem a tárgyalások megkezdése előtt, sem pedig azután nem lépett kapcsolatba az Afrikai Egység-szerve-zettel.

WASHINGTON.

Az Országos Űrhajózási és Űr-kutatási Hivatal (NASA) péntek-

ken bejelentette, hogy a Lunar-Orbiter-2 megszüntette a holdfel- lület fényképezésének, s a fedélzetén lévő berendezést a továbbiakban más tudományos célokra használni fog.

PARIZS.

A párizsi Nemzeti Könyvtárban kiállítás nyílt. Henry Barbusse (1873—1935) emlékére. A tüz című alkotása megjelenésének 50. évfordulója alkalmából.

WASHINGTON.

Az Associated Press jelentése szerint újabb 1700 amerikai katonát tettek partra Dél-Vietnámban. Az új csapatokélek a 199. köny-nyű gyalogsági dandárhoz tartozik, amelyet hat hónappal ezelőtt Georgia államban alakítottak és Mississippi államban képezték ki „dzsungelháború céljára”. A hír-ügynökség szerint a napokban a 199-es dandár utolsó egységét is partra teszik.

NEW YORK.

Az alabamai Tuskegee város utcáin több száz fiatal néger tüntetett tiltakozásul az ellen, hogy a bíróság felmentett egy fehér rasszistát, aki az idén januárban a gyónított egy néger diákot. A rend-őrség gumibotokkal és könnygáz- gránátokkal támadt a tüntetőkre, de a tüntetés még több órán át tartott.

ALGIR.

Az ázsiai és afrikai nemzeti fel-szabadító mozgalmak algérii képviselői üzenetet tettek közzé, s ebben elítélik a Vietnámi Demokrati- kus Köztársaság elleni amerikai bombatámadásokat. Az üzenet fel- hívja a világ népeit, hogy támogassák a vietnámi népet, a Vietnámi DK kormányának négy pontból és a Nemzeti Felszabadítási Frontnak öt pontból álló nyilatkozatát.

PEKING.

Amint az Uj Kína hírügynökség jelenti, december 8-án két amerikai katonai repülőgép meg-

sértette Kína légterét a Kuanghszi-Csuang autonóm tartományban lévő Francsontól délre.

A Kínai NK Külügyminisztériumának szóvivője figyelmeztet- te az illetékeseket ezzel a provo- kációval kapcsolatban.

MADRID.

A madridi Egyetem politikai és gazdaságtudományi fakultásának több mint 2000 hallgatója nagygyűlést rendezett az egyetem előtt, és elhatározta, hogy „nem”-mel válaszol a december 14-i spanyol-országi népszavazásnak. Amint a France Presse rámutat, a diákok azért hozták ezt a határozatot, mert úgy vélik, hogy „a Franco javasolta törvénytervezet nem demokrácia szellemű”.

A diákok Madrid központjában óriási transzparenst helyeztek el, s ezen felhívják a lakosságot, hogy bojkottálja a december 14-i népszavazást.

BRUSSZEL.

Az Európai Gazdasági Közösség

novemberi jelentésében rámutat, hogy a nyugatnémet ipari termelés visszaesése miatt a szervezet tagállamaiban erősen lanyhult a gazdasági fellendülési irányzat. Az NSZK-val kötött ipari tranz- akciók száma csökkent, egyes or- szágokban pedig a megrendelések hiánya lelassította a közfogyasz- tási cikkek termelését.

ATHEN.

A Heraklion utasszállító hajó elsüllyedésével kapcsolatban Kon- stantin Rallis ERE párti képviselő péntek este követelte a görög parlamentben, hogy létesí- tessen köztársasági bizottságot az összes görög kereskedelmi hajók műszaki meg- vizsgálására. A bizottságban — mondotta Rallis — részt kell ven- niük a kereskedelmi és a katonai tengerészet egyes tisztjeinek. A görög képviselő javaslatát a par- lament következő ülésén vitatják meg.